A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján

Megemlékezések, kitüntetések

November 7-én ünnepeljük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom kitörésének 64. évfordulóját. Az ország valamennyi városában, községeiben, a munkahelyeken, iskolákban ünnepségeken emlékeznek meg a történelmi évforduló jelentőségéről, a forradalmi hősökről, akiknek nyomdokain haladva az utódok hazánk földjére is elhozták a szabadságot. Az elkövetkezendő napokban rendezendő ünnepségeken *megkoszorúzzák a szovjet hősi emlékműveket.* Szegeden november 6-án, pénteken 14 óra 30 perckor a Dugonics temetőben helyezik el a kegyelet és a hála virágait a második világháborúban elesett szovjet katonák sírjánál. Ezt követően a Széchenyi téri szovjet hősi emlékműveknél tartanak koszorúzást 15 óra 30 perckor, majd 16 órakor a Rákóczi téren a Lenin-szobor talapzatára helyezik el a megemlékezés koszorúit.

Az évforduló tiszteletére *ünnepi ülést tartanak az MSZBT tagcsoportok és több helyütt magyar—szovjet baráti találkozót is rendeznek.* A szegedi események kiemelkedő programja lesz a *november 6-án, pénteken 19 órakor a Szabadság filmszínházban* tartandó *ünnepi gyűlés*, amelyen a város üzemeinek, vállalatainak, intézményeinek képviselői vesznek részt. Az évforduló tiszteletére rendezett központi ünnepség szónoka *Papp Gyula* az MSZMP Szeged városi végrehajtó bizottságának tagja, a városi tanács elnöke lesz. Az ünnepi beszédet követően a Szegedi Nemzeti Színház művészei irodalmi műsorral tisztelegnek a történelmi jelentőségű évforduló előtt.

Az ország különböző településein színes programokkal is megemlékeznek az évfordulóról. Szolnokon az észt testvérváros, Tallin művészegyüttesét látják vendégül, a kaposvári tanítóképző főiskolán megrendezik a szovjet kultúra napjait, Nógrád és Szabolcs-Szatmár megyében szovjet könyvnapokat tartanak, Fejér megyében pedig a politikai könyvnapokat kapcsolták össze a november 7-i ünnepségekkel. Gyöngyösön ez alkalommal adják át a kiváló címet és a KISZ Központi Bizottságának zászlaját, a 214-es számú ipari szakmunkásképző intézet kollégiumának. A pásztói Lovász József Művelődési Központban a nagy október leghatásosabb plakátjaiból rendeznek kiállítást. Rétságon pedig így élt Lenin címmel dokumentumkiállítást látogathatnak az ünnep alkalmából.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulójának ünnepét sok kisebb-nagyobb közösség számára új létesítmények birtokbavétele teszi emlékezetesebbé, s ezeket — ugyancsak az ünnep tiszteletére — jelentős részben a határidőt megelőzve készítették el, adták át az építők, szerelők. A Bács-Kiskun megyei Vaskúton a társadalmi összefogással létrehozott általános iskolai tornatermet és tanmedencét, Jászszentlászlón pedig a felújított művelődési házat adják át rendeltetésének. A megyeszékhelyen — Kecskeméten — 60 személyes bölcsődét, Kalocsán ABC-áruházat, barkácsboltot és barkácsműhelyt avatnak. A Borsod megyei Kazincbarcikán megkezdi működését az AFIT 16-os Autójavító Vállalatának új üzeme, a leninvárosi Tiszai Vegyi Kombinátban üzembe helyezik a vállalat új számítóközpontját, Tapolca fedettuszodával, Rudabánya pedig tanuszodával gazdagodik. Győrött tehergépkocsi-felújító üzem, a soproni postaigazgatáson pedig számítóközpont készül el az ünnepre. Debrecenben egy új gyártócsarnok üzembe helyezésével befejeződik a Baromfifeldolgozó Vállalat együttesen csaknem 400 millió forint beruházást igénylő rekonstrukciója. Egerben bölcsődét, óvodát, a belvárosban pedig élelmiszer-nagyáruházat nyitnak az idei november 7-i ünnepségek keretében. A Komárom megyei Almásfüzítő 50 millió forintos költséggel kialakított korszerű mosodával gazdagodik, Nógrád megyében a Mátraaljai Állami Gazdaságban pedig gépüzemet avatnak fel. Szentendrén 85 lakás készült el az ünnepre.

Szegeden szerdán tartják Felsővároson az új, „lila" iskola avatóünnepségét. A korszerű létesítményben modern, minden igényt kielégítő tornaterem is helyet kapott. *Új üzemcsarnokkal bővül a DÉLÉP házgyára.* Az egyre növekvő igénvekhez igazodóan nagyszabású rekonstrukció kezdődött a házgyárban, ennek első ütemében készült el az az egység, melynek ünnepélyes avatását november 5-én tartják.

Az ünnep alkalmából ezekben a napokban nyújtják át a kitüntetéseket a kiemelkedő munkát végző dolgozóknak.

*

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulója alkalmából hétfőn kitüntetési ünnepséget tartottak a Magyar Sajtó Házában. A sajtó területén kifejtett, eredményes munkásságuk elismeréséül 32-en a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa által adományozott Munka Érdemrendet, 55-en pedig a Kiváló Munkáért kitüntetést kaptak.

Az ünnepségen jelen volt *Aczél György*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, és *Fodor László*, a Központi Bizottság osztályvezető-helyettese.

A kitüntetéseket *Bajnok Zsolt* államtitkár, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elöke adta át.

Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesült *Chikán Ágnes*, a Délmagyarország munkatársa és *Szabó Róbert*, a Csongrád megyei Hírlap munkatársa.

*

A közelgő ünnep alkalmából tegnap, hétfőn Szegeden ünnepséget tartott a városi és a szegedi járási Népi Ellenőrzési Bizottság. *Kalmár József* NEB-elnök köszöntötte azokat a meghívott társadalmi munkásokat, népi ellenőröket, akik eredményes munkát végeztek. Tevékenységük elismeréseképpen megjutalmazták őket. Az ünnepségen részt vett *Ambrus László*, a városi pártbizottság munkatársa.

Példa: a munkánk

Minden ősszel szinte menetrendszerűen érkezik. Téma felnőttnek, gyereknek. Ki-ki személyes és családi élményei alapján beszél róla, vérmérséklete szerint. Mesélnek a gyerekek, s következtetéseket vonnak le a szülők és a tanárok. Sajnos, többnyire a negatív tapasztalatok alapján, a gondokat, a kifogásokat sorolva minősítik — legtöbbször elmarasztalóan. S közben igen kevesen gondolnak arra a felnőttek közül, hogy a diákok számára — a munkára nevelés pedagógiai céljait szolgáló — kötelező őszi munkavégzésről „kinyilatkoztatott" véleményüknek milyen hatása van.

Szülőket, pedagógusokat hallgatva ilyentájt, sokszor eszembe jut egyik kedves középiskolai tanárom. Aki a hivatalos minősítés szerint nem számított jó pedagógusnak. Túlságosan sűrűn látogatták óráit a főnökei, s tudtuk, hogy „az Öregnek" gyakran meg kellett vívnia a szakfelügyelőkkel, a direktorral és a kollégáival a maga harcait amiatt, hogy el-eltért a tanmenettől és az óravázlattól. Azaz: a hivatalos haladási iránytól annak kedvéért, hogy egy-egy anyagrész kapcsán a tárgyhoz szorosan nem kapcsolódó, de a diákjai számára értékes és érdekes plusz ismereteket adjon. Szakmai körökben sokat kritizált óráit, s természetesen őt magát nagyon szerettük. Hálásak voltunk neki a „többletért", amit kaptunk tőle, hallgattunk rá és hittünk neki. Láttuk, mennyire szeret dolgozni — egyáltalán nem szakbarbárként —, mennyivel többet vállal a kötelezően előírtnál — a mi javunkért. Az őszi társadalmi munkák idején személyes példaadással, minden nehézséget elhárítani igyekvő leleményességgel és lelkesedéssel dolgozott velünk. Fáradságot nem ismerve szervezett, hogy megteremtse a megfelelő munkakörülményeket, s mindig ott termett, ahol éppen szükség volt rá. Megmutatta és megmagyarázta, hogy a ránk bízott munkát hogyan lehet és kell a lehető legjobban és számunkra legkönnyebb módon elvégezni. Nem dirigált, nem hajtott — vitt magával bennünket... Csak jóval később, már felnőtt fejjel tudatosult a tanítványaiban, hogy „az Öreg" valóban jó szóval oktatott és játszani is engedett — megtanítva közben a legleglegfontosabbra, a munka szeretetére és megbecsülésére. A munkára neveléshez pedig bizonnyal nem volt külön tanmenete és nem tartotta magát különleges pedagóguserényekkel megáldott egyénnek sem. Csak az vezette, amit megkövetel a hivatás a tanártól, a munka, a gyerekek szeretete, az oldottság, a következetesség, a személyes példaadás. Az, hogy úgy éljen és dolgozzon, olyan kapcsolatot alakítson ki a tanítványaival, amelyben értelemszerűen súlya és hatása van annak, amit tesz és mond.

Vajon hány tanár és hány felnőtt „áll hozzá" manapság így a munkára neveléshez?

Ahány munkahely, ahány ember, mind másképpen veszi a hírt, hogy jönnek pár napra dolgozni a diákok — s mindenki másképpen fogadja őket. Ki szeretettel, segítőkészséggel, törődéssel, ki közömbös vállvonogatással, mondván, „mi közöm hozzá, a más gyereke". Ami puszta tényként lehet, hogy igaz, de akkor sem ok arra, hogy a mellékjük beosztott fiatalokkal ne foglalkozzanak megfelelően. Annál is inkább, mert a gyerekek közül sokan éppen ott és akkor kezdenek megismerkedni a munkával — s a munkásokkal, a felnőttek munkájával. S attól függően, hogy milyennek látják mostani felnőtt környezetüknek mindennapi munkáját a gyárban vagy a földeken, minősítik, azaz értékelik vagy lebecsülik a munkát, a munkás életet. Jut vajon elégszer a felnőtteknek eszébe, hogy a gyerekek nap mint nap „figyelnek": hogy a mostani munkatársaiktól látott jó vagy rossz példa alapján a felnövekvő ítéletet alkot, sőt általánosít?!

Következtetéseket von le mindabból, amit a környezetébe tartozó felnőttek mondanak a pár napos őszi munkáról. Tapasztalatai és a szülők, a tanárok véleménye alapján olyan értékítéleteket formál, ami hatással lesz arra, hogy az iskolapadból kikerülve, hogyan vállalja majd a kötelezettségeket, végzi munkáját felnőtt emberként. Meggyőződésem, hogy ha többet gondolnánk erre mi, felnőttek, s kevesebb „szócséppléssel", de jóval több törődéssel és személyes példaadással közelítenénk ahhoz, hogy a munkára nevelés igen nehéz, ám igen fontos és emberségünkben megmérő, s megtisztelő feladatát végezzük el a tőlünk telhető legjobban, többre jutnánk.

Szabó Magdolna

Lézerek kutatása, gyártása, alkalmazása

Kétnapos szimpózium Szegeden

Kétnapos országos tanácskozás kezdődött tegnap, hétfőn Szegeden, a Technika Házában a lézerek kutatásának, fejlesztésének és alkalmazásának időszerű kérdéseiről. Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat atom-, molekulafizikai és kvantumelektronikai szakcsoportja, a társulat megyei csoportja, a Központi Fizikai Kutató Intézet szilárdtest-fizikai intézete, a JATE Kísérleti Fizikai Intézete, valamint az Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület optikai szakosztálya által rendezett tanácskozás mindenekelőtt arra kíván lehetőséget biztosítani, hogy a lézerek kutatásában, fejlesztésében, valamint a felhasználás területén dolgozók kicserélhessék tapasztalataikat, egyeztethessék igényeiket és lehetőségeiket. A kétnapos tanácskozás mintegy százhúsz résztvevője között egyúttal olyan szakemberek is találhatók, akik alkatrészeket, cégeket, vállalatokat képviselnek, amelyek a jövőben különböző lézertechnikai berendezések gyártásába vállalkozhatnak.

A szimpózium résztvevői öt témakört vitattak, illetve vitatnak meg. A lézerek ipari, technológiai alkalmazásának lehetőségeit, méréstechnikai felhasználásuk módszereit, az információvitelben és az adatfeldolgozásban, a rövid időtartamú folyamatok vizsgálatában, valamint a biomedikális kutatásban, gyógyításban betöltött szerepüket.

A felsorolt témakörök is jelzik, hogy a lézertechnika mind nagyobb szerepet tölt be. Magyarországon a KFKI-ben, az Egyesült Izzóban, a József Attila Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Intézetében jelentős kutatómunka folyik a lézerek fejlesztése érdekében. Nálunk azonban felhasználásuk egyelőre elmarad a lehetőségektől. Az ipari alkalmazásban például azért, mert használatuk magas színvonalon szervezett technológiai hátteret igényel, amely egyelőre viszonylag kevés vállalatnál található meg. Akad viszont jó példa is. Az Egyesült Izzóban többek között kvarccsövek darabolására használnak lézert, amely nemcsak veszteségmentes anyagmegmunkálást biztosít, hanem gyakorlatilag selejt nélkül dolgozik, amíg a hagyományos gyémánttal történő vágásnál ötven százalék körül volt a selejt aránya. Számos olyan terület akad azonban még a hazai iparban, ahol a lézerek alkalmazása kifizetődő, gazdaságos lehetne. A tegnapi első napirend éppen az ilyen jellegű alkalmazás továbbfejlesztésének lehetőségeit vizsgálta.

Ugyancsak tegnap, hétfőn *kiállítás is nyílt a Technika Házában*, amelyen különböző berendezéseket és alkatrészeket mutattak be a résztvevőknek. A MOM (mint e berendezések számba jöhető gyártója) és a Műegyetem például optikai és finommechanikai elemeket állított ki. Ugyancsak tegnap szerepeltek a tanácskozás napirendjén a lézerek méréstechnikai felhasználásának lehetőségei.

Ma, kedden a lézereknek az információátvitelben és az adatfeldolgozásban, a rövid időtartamú folyamatok vizsgálatában, valamint az orvosi, biológiai kutatásban, gyógyításban való felhasználásának lehetőségeit vitatják meg a résztvevők.

A szervezők a kétnapos konferenciától azt várják, váljon intenzívebbé a kutatók és felhasználók kapcsolata, hogy az eddiginél jobban megismerhessék egymás igényeit, lehetőségeit. Emellett arra is számítanak, hogy a számításba jöhető gyártók (például a Magyar Optikai Művek) bevonásával kialakulhat e berendezések hazai, ipari előállításának bázisa is. Hiszen a különböző területekre szánt lézereket eddig jórészt importból szereztük be, vagy az egyes intézetek, vállalatok állítottak elő egy-egy berendezést a hazai, vagy külföldi megrendelők számára. Az itthoni kutatási eredmények, a hazai és a külföldi piaci kereslet azonban jó lehetőségeket kínál e berendezések gyártására is.

Beszámoló a KISZ-védnökségről

A Kommunista Ifjúsági Szövetség három védnökségi programjának eredményes lezárása, illetve értékelése alkalmából tartottak ünnepséget hétfőn, a KISZ Központi Bizottsága székházában. A fiatalok segítségével lezajlott környezetfásítási akció, a II. tiszai vízlépcső és öntözőrendszereinek megépítése, valamint a húsprogram megvalósítása felett vállalt védnökség mérlegét elsőként *Kovács Imre* mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes vonta meg.

A többi között elmondotta: a fiatalok részvételével az elmúlt két évtizedben a fásítási munka hazánkban tömegmozgalommá vált. Ezt jelzi az is, hogy 1960 és 1967 között a korábban kopár területeken, homoktalajokon 54 millió csemetét ültettek, s így több mint 11 ezer hektár új erdőt telepítettek. Ezt követően e védnökségi munkaformát továbbfejlesztve kiterjesztették az ifjúság részvételét: a telepítési, fásítási tevékenység mellett bekapcsolódtak a fiatalok az erdő- és tűzvédelembe, a gyűjtési akciókba is. E védnökséget tehát — elérvén célját — a KISZ X. kongresszusának határozata értelmében lezárták, éppúgy, mint a tiszai II. vízlépcső és a hozzá kapcsolódó öntözőrendszerek megvalósításának programját. Ez utóbbi védnökség az eltelt 13 esztendő során több mint 200 vállalat, mezőgazdasági üzem intézmény, 1600 KISZ-szervezet és 900 úttörőcsapat fiataljait mozgósította társadalmi részvételre a nagyberuházás kivitelezésében.

Egy évtizeddel ezelőtt indult az állattenyésztés és a húsipar fejlesztését, a hazai ellátás javítását, s a húsexport növelését célzó népgazdasági program, amelyhez ugyancsak csatlakozott az ifjúsági szövetség. Számos új üzem — így például a szegedi, a gyulai, a miskolci és a kaposvári húskombinát — létesítésében vállaltak részt kezük munkájával a fiatalok, s 170 szakosított állattartó telep épült a védnökség során. A húsprogram még nem zárult le, az eddigi sikeres munka után újabb feladatok állnak a fiatalok előtt, így például a kistermelés szervezésében, támogatásában jut fontos szerep a KISZ-szervezeteknek.

Az ünnepségen *Illés György*, az Országos Vízügyi Hivatal elnökhelyettese, az ágazat elismerését tolmácsolta a Tisza—II. vízlépcső és a hozzá kapcsolódó öntözőrendszerek tervezésében, a munka megszervezésében és az építésben részt vett fiataloknak. Bejelentette: a védnökség eredményei alapján tervezik meghirdetni az *„Ifjúság a vízgazdálkodásért"* elnevezésű mozgalmat, amely immár országos méretűvé terebélyesedve számít majd a fiatalok cselekvőkészségére a vízügyi tervek megvalósításában.

A környezetfásítási és a Tisza—II. vízlépcső KISZ-védnökséget *Juhász András*, a KISZ Központi Bizottságának titkára zárta le. Az ünnepségen elismerő oklevelet, plaketteket, továbbá az ifjúsági szövetség kitüntetéseit nyújtottak át számos fiatalnak, illetve kollektívának, kiváló védnökségi munkájukért. (MTI)

Sikeres terhelési próba

Körülbelül harminc, eső nélküli órára van még szükségük a Szentes és Csongrád közötti Tisza-híd építőinek, a hidászoknak és az útépítő vállalatok dolgozóinak — köztük a hódmezővásárhelyi KÉV és a Szegedi Magas- és Mélyépítőipari Vállalat brigádjainak — ahhoz, hogy befejezzék munkájukat és átadhassák helyüket a forgalomnak. A 451-es út új hídjának avatása tehát már belátható közelségbe került — az időjárástól függ, hogy hány napra, esetleg hétre lesz szükség az úttest és a járda legfelső burkoló rétegének elterítéséhez — a hátralevő munkálatok közül ugyanis ez a két „tétel" a legnagyobb.

Az elmúlt hét végén, pénteken és szombaton egyébként sikerrel vizsgázott a híd: a terhelési próba idején a Budapesti Műszaki Egyetem acélszerkezeti tanszékének szakemberei műszeres mérésekkel igazolták a tervezők számításainak helyességét. A harminc, zúzott kővel megrakott tehergépkocsi súlya alatt — természetesen csak műszerekkel mérhető — mozgásokat végző hídszerkezet terhelési adatait a későbbiekben is hasznosíthatják majd a hídtervezők.